

Βρυξέλλες, 26 Αυγούστου 2020
(OR. en)

10261/20

Διοργανικός φάκελος:
2020/0194 (NLE)

COEST 154
WTO 139

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για την Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	24 Αυγούστου 2020
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2020) 395 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας που συγκροτήθηκε με τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου Ι της εν λόγω συμφωνίας, σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2020) 395 final.

σνημμ.: COM(2020) 395 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.8.2020
COM(2020) 395 final

2020/0194 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας που συγκροτήθηκε με τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου Ι της εν λόγω συμφωνίας, σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης, στο πλαίσιο της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ – Ουκρανίας, σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση απόφασης για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου Ι της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ – Ουκρανίας.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου

Η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου¹ (στο εξής: η Συμφωνία), έχει στόχο να εδραιωθούν οι συνθήκες για ενισχυμένες οικονομικές και εμπορικές σχέσεις που θα συμβάλουν στη σταδιακή ένταξη της Ουκρανίας στην εσωτερική αγορά της ΕΕ. Η συμφωνία τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2017.

2.2. Η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας

Η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας, η οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 της συμφωνίας, μπορεί να αποφασίσει να τροποποιήσει τις διατάξεις του πρωτοκόλλου Ι για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (άρθρο 3 του πρωτοκόλλου Ι). Η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας εκδίδει τις αποφάσεις και διατυπώνει τις συστάσεις της κατόπιν κοινής συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας

Κατά την επόμενη συνεδρίασή της ή μέσω ανταλλαγής επιστολών, η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας πρόκειται να εκδώσει απόφαση σχετικά με την τροποποίηση των διατάξεων του πρωτοκόλλου Ι για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας (στο εξής: η προβλεπόμενη πράξη).

Σκοπός της προβλεπόμενης πράξης είναι η τροποποίηση των διατάξεων του πρωτοκόλλου Ι για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η περιφερειακή σύμβαση για πανευρωπαϊκούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής («η σύμβαση») θεσπίζει διατάξεις σχετικά με την καταγωγή των προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου στο πλαίσιο συναφών συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Η Ένωση υπέγραψε τη σύμβαση στις 15 Ιουνίου 2011. Στις 16 Μαΐου 2017 η μεικτή επιτροπή που συγκροτήθηκε βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 της σύμβασης αποφάσισε ότι η Ουκρανία θα πρέπει να κληθεί να προσχωρήσει στη σύμβαση.

Η ΕΕ και η Ουκρανία κατέθεσαν τα έγγραφα αποδοχής τους στον θεματοφύλακα της σύμβασης στις 26 Μαρτίου 2012 και στις 19 Δεκεμβρίου 2017, αντίστοιχα. Κατά συνέπεια,

¹ ΕΕ L 161 της 29.5.2014, σ. 3.

κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 παράγραφος 2 της σύμβασης, η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ για την ΕΕ και για την Ουκρανία την 1η Μαΐου 2012 και την 1η Φεβρουαρίου 2018, αντίστοιχα.

Το άρθρο 6 της σύμβασης προβλέπει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας, η οποία συγκροτήθηκε με τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, θα πρέπει να εκδώσει απόφαση καθορισμού των κανόνων της σύμβασης βάσει του πρωτοκόλλου Ι για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας. Αυτό επιτυγχάνεται με την εισαγωγή, στη σύμβαση, παραπομπής στο τροποποιημένο πρωτόκολλο, προκειμένου να καταστεί εφαρμοστέο.

Παράλληλα, η διαδικασία τροποποίησης της σύμβασης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, οδήγησε σε ένα νέο σύνολο εκσυγχρονισμένων και πιο ευέλικτων κανόνων καταγωγής. Για την επίσημη τροποποίηση της σύμβασης απαιτείται ομόφωνη ψήφος των συμβαλλόμενων μερών. Το γεγονός ότι ορισμένα συμβαλλόμενα μέρη εξακολουθούν να προβάλλουν αντιρρήσεις ως προς την τροποποίηση ενέχει κίνδυνο καθυστέρησης της έγκρισής της. Επιπλέον, δεδομένου του αριθμού των συμβαλλόμενων μερών και των αντίστοιχων εσωτερικών τους διαδικασιών που απαιτούνται ώστε να είναι σε θέση να ψηφίσουν επί της επίσημης έγκρισης και να προετοιμάσουν την έναρξη ισχύος των τροποποιημένων κανόνων, δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί σαφές χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή της τροποποιημένης σύμβασης.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ουκρανία έχει ζητήσει να αρχίσει να εφαρμόζει το συντομότερο δυνατόν το τροποποιημένο σύνολο κανόνων εναλλακτικά προς τους ισχύοντες κανόνες της σύμβασης εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας τροποποίησης. Το αίτημα αυτό επεξηγείται κατωτέρω.

Οι εν λόγω εναλλακτικοί κανόνες καταγωγής προορίζονται για προσωρινή εφαρμογή, σε προαιρετική και διμερή βάση, από την ΕΕ και την Ουκρανία εν αναμονή της σύναψης και έναρξης ισχύος της τροποποιημένης σύμβασης. Σκοπός τους είναι να εφαρμοστούν εναλλακτικά προς τους κανόνες της σύμβασης, διότι οι κανόνες της σύμβασης έχουν καθοριστεί χωρίς να θίγουν τις αρχές που καθορίζονται στις συναφείς συμφωνίες και σε άλλες σχετικές διμερείς συμφωνίες μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Συνεπώς, αυτοί οι κανόνες δεν θα είναι υποχρεωτικοί αλλά θα εφαρμόζονται προαιρετικά από οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν προτιμήσεις που βασίζονται σε αυτούς αντί για προτιμήσεις βάσει της σύμβασης. Δεν προορίζονται να τροποποιήσουν τη σύμβαση, η οποία θα συνεχίσει να εφαρμόζεται μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, και δεν θα μεταβάλουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών βάσει της σύμβασης.

Η θέση που πρόκειται να λάβει η ΕΕ στο πλαίσιο της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας θα πρέπει να καθοριστεί από το Συμβούλιο.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, στο μέτρο που αφορούν την ισχύουσα σύμβαση, είναι τεχνικής φύσεως και δεν θίγουν την ουσία του ισχύοντος πρωτοκόλλου σχετικά με τους κανόνες καταγωγής. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται να διενεργηθεί εκτίμηση επιπτώσεων.

3.1. Λεπτομέρειες για τους εναλλακτικούς κανόνες καταγωγής

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, οι οποίες αφορούν τη θέσπιση του εναλλακτικού συνόλου κανόνων καταγωγής, προβλέπουν πρόσθετη ευελιξία και στοιχεία εκσυγχρονισμού, που έχουν ήδη συμφωνηθεί από την Ένωση στο πλαίσιο άλλων διμερών συμφωνιών (συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και του Καναδά, συμφωνία ελεύθερων

συναλλαγών ΕΕ-Βιετνάμ, συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας, συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κοινότητας για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής) ή προτιμησιακών καθεστώτων (Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων). Τα κυριότερα στοιχεία είναι τα εξής:

α) Εξ ολοκλήρου παραγόμενα προϊόντα - όροι σχετικά με τα πλοία

Οι λεγόμενοι όροι σχετικά με τα πλοία που περιλαμβάνονται στο εναλλακτικό σύνολο κανόνων είναι απλούστεροι και παρέχουν μεγαλύτερη ευελιξία. Σε σύγκριση με το ισχύον κείμενο (άρθρο 5), ορισμένοι όροι διαγράφηκαν (π.χ. οι ειδικές απαιτήσεις για το πλήρωμα), ενώ άλλοι τροποποιήθηκαν προκειμένου να είναι ελαστικότεροι (κυριότητα).

β) Επαρκείς επεξεργασίες ή μεταποιήσεις – Μέσος όρος

Το προτεινόμενο εναλλακτικό σύνολο κανόνων (άρθρο 4) παρέχει στον εξαγωγέα την ευελιξία να ζητεί από τις τελωνειακές αρχές άδεια για τον κατά μέσο όρο υπολογισμό της τιμής εκ του εργοστασίου και της αξίας των μη καταγόμενων υλών προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις του κόστους και των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Με τον τρόπο αυτόν αναμένεται να αυξηθεί η προβλεψιμότητα για τους εξαγωγείς.

γ) Όριο ανοχής

Το ισχύον όριο ανοχής (άρθρο 6) ορίζεται στο 10 % της αξίας της τιμής εκ του εργοστασίου του προϊόντος.

Το προτεινόμενο κείμενο (άρθρο 5) προβλέπει για τα γεωργικά προϊόντα όριο ανοχής της τάξης του 15 % του καθαρού βάρους του προϊόντος και, για τα βιομηχανικά προϊόντα, όριο ανοχής της τάξης του 15 % της αξίας της τιμής εκ του εργοστασίου του προϊόντος.

Με το όριο ανοχής ως προς το βάρος εισάγεται ένα αντικειμενικότερο κριτήριο, ενώ με το κατώτατο όριο του 15 % αναμένεται να παρασχεθεί επαρκές επίπεδο επιείκειας. Διασφαλίζεται επίσης ότι οι διακυμάνσεις των διεθνών τιμών των βασικών προϊόντων δεν έχουν αντίκτυπο στην καταγωγή των γεωργικών προϊόντων.

δ) Σώρευση

Το προτεινόμενο κείμενο (άρθρο 7) διατηρεί τη διαγώνια σώρευση για όλα τα προϊόντα, υπό τον όρο ότι το ίδιο σύνολο εναλλακτικών κανόνων καταγωγής γίνεται αποδεκτό από τους εταίρους που συμμετέχουν στη σώρευση. Επίσης, προβλέπει μια γενικευμένη πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 50-63 του εναρμονισμένου συστήματος.

Επιπλέον, για τα προϊόντα των κεφαλαίων 50-63 του εναρμονισμένου συστήματος προβλέπει διμερή πλήρη σώρευση. Τέλος, η Ένωση και η Ουκρανία θα έχουν τη δυνατότητα να συμφωνήσουν την επέκταση της γενικευμένης πλήρους σώρευσης και σε προϊόντα των κεφαλαίων 50-63 του ΕΣ.

ε) Λογιστικός διαχωρισμός

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες (άρθρο 20 της «σύμβασης»), οι τελωνειακές αρχές δύνανται να επιτρέπουν την εφαρμογή του λογιστικού διαχωρισμού όταν «η διατήρηση χωριστών αποθεμάτων [...] συνεπάγεται υψηλό κόστος ή σημαντικά προβλήματα». Ο τροποποιημένος κανόνας (άρθρο 12) ορίζει ότι οι τελωνειακές αρχές δύνανται να επιτρέπουν την εφαρμογή του λογιστικού διαχωρισμού «εάν χρησιμοποιούνται καταγόμενες και μη καταγόμενες ανταλλάξιμες ύλες».

Ένας εξαγωγέας δεν θα χρειάζεται πλέον να αποδείξει, κατά την υποβολή αιτήματος χορήγησης άδειας για εφαρμογή του λογιστικού διαχωρισμού, ότι η διατήρηση χωριστών αποθεμάτων συνεπάγεται υψηλό κόστος ή σημαντικά προβλήματα· θα αρκεί να αναφέρει ότι χρησιμοποιούνται ανταλλάξιμες ύλες.

Στην περίπτωση της ζάχαρης, είτε πρόκειται για ύλη είτε για τελικό προϊόν, δεν θα απαιτείται πλέον φυσικός διαχωρισμός μεταξύ καταγόμενων και μη καταγόμενων αποθεμάτων.

στ) Αρχή της εδαφικότητας

Οι ισχύοντες κανόνες (άρθρο 12) επιτρέπουν την πραγματοποίηση ορισμένων επεξεργασιών ή μεταποιήσεων εκτός του εδάφους υπό ορισμένους όρους, με εξαίρεση τα προϊόντα των κεφαλαίων 50 έως 63 του εναρμονισμένου συστήματος, όπως τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Οι προτεινόμενοι κανόνες (άρθρο 12) δεν περιλαμβάνουν πλέον την εξαίρεση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

ζ) Μη τροποποίηση

Ο προτεινόμενος κανόνας της μη τροποποίησης (άρθρο 14) προβλέπει μεγαλύτερη επιείκεια για την κυκλοφορία καταγόμενων προϊόντων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Αναμένεται να αποφευχθούν περιπτώσεις στις οποίες προϊόντα για τα οποία δεν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς τον χαρακτήρα καταγωγής τους αποκλείονται από το ευεργέτημα του προτιμησιακού δασμού κατά την εισαγωγή διότι δεν πληρούνται οι τυπικές απαιτήσεις της διάταξης περί απευθείας μεταφοράς.

η) Απαγόρευση επιστροφής δασμών ή απαλλαγής από δασμούς

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες (άρθρο 15), η γενική αρχή της απαγόρευσης επιστροφής δασμών εφαρμόζεται σε ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή οποιουδήποτε προϊόντος. Βάσει των προτεινόμενων κανόνων (άρθρο 16), η απαγόρευση αίρεται για όλα τα προϊόντα, εξαιρούμενων των υλών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων που υπάγονται στα κεφάλαια 50 έως 63 του εναρμονισμένου συστήματος. Ωστόσο, το κείμενο προβλέπει επίσης ορισμένες εξαιρέσεις στην απαγόρευση της επιστροφής δασμών για τα συγκεκριμένα προϊόντα.

θ) Πιστοποιητικό καταγωγής

Το κείμενο εισάγει ενιαίο τύπο πιστοποιητικού καταγωγής (EUR.1 ή δήλωση καταγωγής) αντί των δύο πιστοποιητικών EUR.1 και EUR.MED, με αποτέλεσμα τη σημαντική απλούστευση του συστήματος. Με τον τρόπο αυτόν αναμένεται να βελτιωθεί η συμμόρφωση των οικονομικών φορέων, καθώς θα αποφεύγονται σφάλματα που οφείλονται σε πολύπλοκους κανόνες, ενώ παράλληλα θα διευκολυνθεί η διαχείριση από τις τελωνειακές αρχές. Επιπλέον, δεν αναμένεται να επηρεαστεί η ικανότητα ελέγχου των πιστοποιητικών καταγωγής, η οποία παραμένει ως έχει.

Οι τροποποιημένοι κανόνες (άρθρο 17) περιλαμβάνουν επίσης τη δυνατότητα συμφωνίας σχετικά με την εφαρμογή ενός συστήματος εγγεγραμμένων εξαγωγέων (REX). Οι εν λόγω εξαγωγείς, οι οποίοι θα είναι εγγεγραμμένοι σε κοινή βάση δεδομένων, θα είναι υπεύθυνοι για τη σύνταξη βεβαιώσεων καταγωγής χωρίς να εφαρμόζεται η διαδικασία του εγκεκριμένου εξαγωγέα. Η βεβαίωση καταγωγής θα έχει την ίδια νομική αξία με τη δήλωση καταγωγής ή το πιστοποιητικό κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1.

Επιπλέον, οι τροποποιημένοι κανόνες προβλέπουν τη δυνατότητα συμφωνίας σχετικά με τη χρήση πιστοποιητικού καταγωγής που εκδίδεται και/ή υποβάλλεται ηλεκτρονικά.

Προκειμένου να είναι δυνατή η διάκριση μεταξύ καταγόμενων προϊόντων βάσει του εναλλακτικού συνόλου κανόνων και καταγόμενων προϊόντων βάσει της σύμβασης, τα

πιστοποιητικά καταγωγής ή οι δηλώσεις τιμολογίου που βασίζονται στο εναλλακτικό σύνολο κανόνων θα πρέπει να περιέχουν βεβαίωση περί των κανόνων που εφαρμόζονται.

ι) Διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών καταγωγής

Προτείνεται η παράταση της περιόδου ισχύος των πιστοποιητικών καταγωγής από 4 σε 10 μήνες. Και σε αυτήν την περίπτωση αναμένεται να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη επιείκεια για την κυκλοφορία καταγόμενων προϊόντων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

3.2. Κανόνες του πίνακα

3.2.1. Γεωργικά προϊόντα

α) Αξία και βάρος

Το όριο των μη καταγόμενων υλών εκφραζόταν μόνο σε αξία. Τα νέα κατώτατα όρια εκφράζονται σε βάρος προκειμένου να αποφεύγονται οι διακυμάνσεις τιμών και συναλλάγματος (π.χ. ex κεφάλαια 19, 20, 2105, 2106), ενώ παράλληλα διαγράφεται ένα ορισμένο όριο για τη ζάχαρη (π.χ. κεφάλαιο 8 ή κλάση 2202).

Το εναλλακτικό σύνολο κανόνων αύξησε το κατώτατο όριο του βάρους (από 20 % σε 40 %), ενώ για ορισμένες κλάσεις παρέχει τη δυνατότητα χρήσης εναλλακτικής επιλογής ως προς την αξία ή το βάρος. Τα κεφάλαια και οι κλάσεις του εναρμονισμένου συστήματος τα οποία αφορά η αλλαγή είναι κυρίως τα εξής: ex 1302, 1704 (εναλλακτικός κανόνας ως προς το βάρος ή την αξία), 18 (1806: εναλλακτικός κανόνας ως προς το βάρος ή την αξία), 1901.

β) Προσαρμογή στους τρόπους προμήθειας πρώτων υλών

Άλλα γεωργικά προϊόντα (π.χ. φυτικά έλαια, ξηροί καρποί, καπνός) περιλαμβάνουν πιο ευέλικτους κανόνες οι οποίοι είναι προσαρμοσμένοι στην οικονομική πραγματικότητα, κυρίως για τα κεφάλαια 14, 15, 20 (συμπεριλαμβανομένης της κλάσης 2008), 23 και 24 του εναρμονισμένου συστήματος. Το εναλλακτικό σύνολο κανόνων επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ προμήθειας πρώτων υλών σε περιφερειακό και σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως για τα κεφάλαια 9 και 12. Οι κανόνες απλουστεύτηκαν επίσης (μείωση των εξαιρέσεων) στα κεφάλαια 4, 5, 6, 8, 11 και ex 13.

3.2.2. Βιομηχανικά προϊόντα (εξαιρουμένων των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων)

Ο προτεινόμενος συμβιβασμός περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές σε σύγκριση με τους ισχύοντες κανόνες:

- όσον αφορά τον αριθμό των προϊόντων, ο ισχύων κανόνας του κεφαλαίου περιλαμβάνει διπλή σωρευτική προϋπόθεση. Πλέον η προϋπόθεση είναι μία (κεφάλαια 74, 75, 76, 78 και 79 του εναρμονισμένου συστήματος).

- διαγράφηκε μεγάλος αριθμός ειδικών κανόνων οι οποίοι παρεκκλίνουν από τον κανόνα του κεφαλαίου (κεφάλαια 28, 35, 37, 38 και 83 του εναρμονισμένου συστήματος). Αυτή η πιο οριζόντια προσέγγιση διαμορφώνει μια απλούστερη εικόνα για τους οικονομικούς φορείς και τις τελωνειακές αρχές.

στον ισχύοντα κανόνα του κεφαλαίου εισήχθη εναλλακτικός κανόνας, με αποτέλεσμα να παρέχονται στον εξαγωγέα περισσότερες επιλογές για την εκπλήρωση του κριτηρίου της καταγωγής (κεφάλαια 27, 40, 42, 44, 70 και 83, 84 και 85).

Όλες οι ανωτέρω αλλαγές οδηγούν σε επικαιροποίηση και εκσυγχρονισμό των κανόνων του πίνακα, με αποτέλεσμα να καθίσταται εν γένει ευκολότερη η πλήρωση του κριτηρίου για την απόκτηση του χαρακτήρα καταγωγής για ένα προϊόν. Επιπλέον, η προαναφερόμενη δυνατότητα χρήσης του μέσου όρου επί μιας χρονικής περιόδου για τον υπολογισμό της τιμής

εκ του εργοστασίου και της αξίας μιας μη καταγόμενης ύλης θα εξασφαλίσει περαιτέρω απλούστευση για τους εξαγωγείς.

3.2.3. Υφαντικές ύλες

Όσον αφορά τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα είδη ένδυσης, εισήχθησαν νέες επιλογές σχετικά με την τελειοποίηση προς επανεισαγωγή και τα όρια ανοχής. Επιπλέον, εισήχθησαν νέες διαδικασίες πρόσδοσης του χαρακτήρα καταγωγής για τα προϊόντα αυτά, ιδίως για το ύφασμα, το οποίο θα καταστεί πιο εύκολα διαθέσιμο. Τέλος, σε αυτά τα προϊόντα θα εφαρμόζεται επίσης πλήρης διμερής σώρευση. Η σώρευση αυτή θα επιτρέψει να λαμβάνεται υπόψη στη διαδικασία παραγωγής στη ζώνη σώρευσης η επεξεργασία στην οποία υποβάλλονται υφαντικές ύλες (π.χ. ύφανση, νηματοποίηση κ.λπ.).

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό *«των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας»*.

Η έννοια των *«πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα»* περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εν λόγω όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά *«επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»*².

4.1.2. Εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση

Η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας είναι όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία, συγκεκριμένα από τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου.

Η πράξη την οποία καλείται να εγκρίνει η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας συνιστά πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης.

² Απόφαση του Δικαστηρίου, της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν τη θέσπιση του εναλλακτικού συνόλου κανόνων καταγωγής και βασίζονται στην αρχή του εκσυγχρονισμού των κανόνων καταγωγής ώστε να ευθυγραμμιστούν αυτοί οι κανόνες με τις νέες τάσεις που καθορίζουν οι πρόσφατες συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών. Οι τροποποιημένοι κανόνες της σύμβασης PEM περιλαμβάνουν κυρίως στοιχεία απλούστευσης των τελωνειακών καθεστώτων και στοιχεία εκσυγχρονισμού, όπως:

Επαρκείς επεξεργασίες ή μεταποιήσεις – Μέσος όρος: με τον κατά μέσο όρο υπολογισμό της τιμής εκ του εργοστασίου και της αξίας των μη καταγόμενων υλών, λαμβανομένων υπόψη των διακυμάνσεων της αγοράς, αυξάνεται η προβλεψιμότητα για τους εξαγωγείς,

Πιστοποιητικό καταγωγής: απλουστεύεται, δεδομένου ότι θα χρησιμοποιείται ένα μόνο είδος πιστοποιητικού καταγωγής — το EUR.1,

Διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών καταγωγής: προβλέπεται μεγαλύτερη επιείκεια για την κυκλοφορία καταγόμενων προϊόντων, με παράταση της ισχύος από 4 σε 10 μήνες.

Αυτές οι τροποποιήσεις της σύμβασης PEM δεν έχουν μετρήσιμες επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ, δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής τους αφορά κυρίως τη διευκόλυνση του εμπορίου και την παγίωση σύγχρονων πρακτικών από τις τελωνειακές αρχές. Προβλέπουν προαιρετική διευκόλυνση στους τομείς που παραμένουν υπό την αρμοδιότητα των αρχών, χωρίς να θίγουν την ουσία των κανόνων (λογιστικός διαχωρισμός, αποδεικτικά καταγωγής, υπολογισμός μέσου όρου). Ορισμένες πτυχές της απλούστευσης (όπως η μείωση των κριτηρίων για τα πλοία) εξασφαλίζουν μεγαλύτερη προβλεψιμότητα, εξαλείφοντας συνθήκες που είναι επί του παρόντος δύσκολο να ελεγχθούν από τις τελωνειακές αρχές, ενώ άλλες (μη τροποποίηση) αφορούν θέματα εφοδιαστικής, χωρίς να θίγουν την ουσία των κανόνων.

Μολονότι τροποποιούνται οι διατάξεις για την επιστροφή δασμών, η απαγόρευση επιστροφής δασμών διατηρείται στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης, ο οποίος παραμένει ένας από τους κύριους τομείς εμπορίου στην περιοχή της σύμβασης PEM. Οι τροποποιημένοι κανόνες κωδικοποιούν το status quo διατηρώντας την απαγόρευση που εφαρμόζεται επί του παρόντος σε ορισμένα συμβαλλόμενα μέρη. Η προτεινόμενη γενίκευση της πλήρους σώρευσης στην περιοχή της σύμβασης PEM αποσκοπεί στην ενίσχυση των υφιστάμενων εμπορικών ροών εντός της περιοχής και της συμπληρωματικότητάς τους, αλλά δεν αναμένεται να θίξει ουσιαστικά τους εισπραττόμενους τελωνειακούς δασμούς της ΕΕ, διότι τα προϊόντα που υπόκεινται σε σώρευση θα πρέπει να συμμορφώνονται με τη δική τους απαίτηση για προστιθέμενη αξία εντός της περιοχής ώστε να επωφελούνται από προτιμήσεις, όπως συμβαίνει επί του παρόντος.

Οι τροποποιήσεις των κανόνων του πίνακα στον τομέα των γεωργικών και μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων συνίστανται κυρίως σε προσαρμογή της μεθοδολογίας χωρίς να θίγουν την ουσία των κανόνων. Τα υφιστάμενα όρια που επί του παρόντος εκφράζονται σε αξία θα εκφράζονται σε βάρος. Αυτό το κριτήριο είναι πιο αντικειμενικό και είναι ευκολότερο να ελεγχθεί από τις τελωνειακές αρχές. Η απλούστευση των ειδικών ανά προϊόν κανόνων για τα βιομηχανικά προϊόντα αναμένεται να έχει περιορισμένες επιπτώσεις στα έσοδα από δασμούς, δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις οι κανόνες αυτοί ενδέχεται να οδηγήσουν σε αλλαγές στους τρόπους προμήθειας παρά σε αυξήσεις προτιμησιακών εισαγωγών από χώρες της σύμβασης PEM για την αντικατάσταση εισαγωγών στις οποίες επιβάλλονταν προηγουμένως εισαγωγικοί δασμοί. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν ποσοτικά οι επιπτώσεις των εν λόγω αλλαγών στα έσοδα από εισαγωγικούς δασμούς. Όσον αφορά το εμπόριο και τις επιπτώσεις του στη χρήση προτιμήσεων, η ελαστικότητα που προβλέπεται στους νέους κανόνες δίνει έμφαση στην οικονομική ολοκλήρωση σε ολόκληρη την περιοχή, για παράδειγμα στον κλωστοϋφαντουργικό τομέα, όπου η χρήση προτιμήσεων είναι ήδη πολύ υψηλή. Οι βελτιωμένοι κανόνες για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τη σώρευση αποσκοπούν κυρίως στην ενίσχυση της ήδη υφιστάμενης περιφερειακής ολοκλήρωσης και της διαθεσιμότητας υλών εντός της περιοχής, αντί να επιτρέπουν την εισαγωγή περισσότερων μη καταγόμενων υλών από χώρες εκτός της περιοχής.

6. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας θα τροποποιήσει τη συμφωνία σύνδεσης, κρίνεται σκόπιμο να δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας που συγκροτήθηκε με τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου I της εν λόγω συμφωνίας, σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου (στο εξής: η Συμφωνία), συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 2014/295/ΕΕ του Συμβουλίου¹ και άρχισε να ισχύει την 1η Σεπτεμβρίου 2017.
- (2) Η συμφωνία περιλαμβάνει το πρωτόκολλο I σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας. Δυνάμει του άρθρου 3 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας, η οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 83 της Συμφωνίας (στο εξής: υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας), μπορεί να αποφασίσει να τροποποιήσει τις διατάξεις του.
- (3) Η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας πρόκειται να εκδώσει απόφαση για τροποποίηση του πρωτοκόλλου I κατά την επόμενη συνεδρίασή της.
- (4) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας, καθώς η απόφαση της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας θα είναι δεσμευτική για την Ένωση.
- (5) Η περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησησικούς κανόνες καταγωγής («η σύμβαση») συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 2013/93/ΕΕ του Συμβουλίου² και άρχισε να ισχύει όσον αφορά την Ένωση την 1η Μαΐου 2012. Η

¹ Απόφαση του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 2014, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους αφενός, και της Ουκρανίας αφετέρου, όσον αφορά το προοίμιο, το άρθρο 1 και τους τίτλους I, II και VII αυτής (ΕΕ L 161 της 29.5.2014, σ. 1).

² Απόφαση 2013/93/ΕΕ του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2011, σχετικά με την υπογραφή εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησησικούς κανόνες καταγωγής (ΕΕ L 54 της 26.2.2013, σ. 4).

σύμβαση θεσπίζει διατάξεις σχετικά με την καταγωγή των εμπορευμάτων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου στο πλαίσιο συναφών συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών· οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται χωρίς να θίγουν τις αρχές που καθορίζονται στις εν λόγω συμφωνίες.

- (6) Το άρθρο 6 της σύμβασης προβλέπει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης. Προς τον σκοπό αυτό, η υποεπιτροπή τελωνειακής συνεργασίας θα πρέπει να εκδώσει απόφαση με την οποία θα εισάγεται στο πρωτόκολλο I παραπομπή στη σύμβαση.
- (7) Οι συζητήσεις για την τροποποίηση της σύμβασης οδήγησαν σε νέο σύνολο εκσυγχρονισμένων και πιο ευέλικτων κανόνων καταγωγής προς ενσωμάτωση στη σύμβαση. Η Ένωση και η Ουκρανία έχουν εκφράσει την επιθυμία τους να εφαρμόσουν διμερώς τους νέους κανόνες το συντομότερο δυνατό, σε εναλλακτική βάση παράλληλα με τους ισχύοντες κανόνες, εν αναμονή της τελικής έκβασης της διαδικασίας τροποποίησης.
- (8) Στη ζώνη σόρευσης που αποτελείται από τα κράτη της ΕΖΕΣ, τις Φερόες Νήσους, την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Τουρκία, τους συμμετέχοντες στη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, τη Γεωργία και την Ουκρανία, θα πρέπει να διατηρηθεί η δυνατότητα χρήσης πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 ή δήλωσης καταγωγής αντί για πιστοποιητικά κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR-MED ή δήλωσης καταγωγής EUR-MED, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της σύμβασης σε περίπτωση διαγώνιας σόρευσης μεταξύ αυτών των εταίρων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας βασίζεται στο σχέδιο πράξης της υποεπιτροπής τελωνειακής συνεργασίας το οποίο επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*